

Pet Hayvan Sahiplerinin Pet Hayvanlara Bakışlarının Değerlendirilmesi-Balıkesir İli Bandırma İlçesi Örneği

Burcu ALARSLAN¹, Emre ALARSLAN^{1*}, Bünyamin SÖĞÜT¹

¹Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, Bandırma Meslek Yüksekokulu, Gıda İşleme Bölümü, Balıkesir, Türkiye

*Sorumlu Yazar: ealarslan@bandirma.edu.tr

Geliş Tarihi: 08.04.2022 Düzeltme Geliş Tarihi: 19.05.2022 Kabul Tarihi: 19.05.2022

Öz

Bu çalışmada, Balıkesir İli Bandırma İlçesinde pet hayvan sahiplerinin sosyo-demografik yapısı, pet hayvanlara bakış açıları, besleme, yetiştirme ve barındırma ile ilgili uygulamalar tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırma materyalini Bandırma İlçesinde yaşayan 18-70 yaş arası (ortalama 27.7) rastgele seçilen toplam 704 pet hayvan sahibine yüz yüze yapılan anket çalışmasından elde edilen veriler oluşturmuştur. Ankete katılım sağlayanların %58.2'sini kadın, %41.8'ini ise erkekler oluşturmuştur. Katılımcıların 182'si (%25.9) evli, 522'sinin ise (%74.1) bekar oldukları ortaya çıkmıştır. Katılımcılar içerisinde kedi sahipleri %37.5 ile en yüksek oranı oluştururken, bunu sırasıyla %35.5 ile köpek, %23.7 ile kuş, %14.2 ile balık ve %4.8 ile de diğer pet hayvanı sahipleri oluşturmuştur. Yetiştirilen hayvan türü ile cinsiyetler arası karşılaştırmada, köpek sahiplerinin %46.8'i kadın, %53.2'si erkek olarak bulunmuş ve köpek sahiplerinin cinsiyetleri arasındaki fark istatistiksel olarak önemli ($p<0.001$) bulunmuşken, kedi, kuş ve diğer hayvan sahiplerinin cinsiyet durumları arasındaki fark istatistiksel olarak önemsiz bulunmuştur. Sonuç olarak, pet hayvanları ile ilgili anket, yetiştirme ve besleme ile ilgili çalışmalar, hastalıklar ile ilgili yapılan çalışmalara oranla daha azdır, öncelikli olarak mevcut durumun ve bazı sorunların tespit edilebilmesi amacıyla benzer çalışmaların da geniş şekilde farklı şehirlerde de yapılması faydalı olacaktır. Bandırma İlçesinde ilk defa yapılan bu çalışma ile hem literatüre katkı sağlanmış, hem de pet hayvan sahiplerinin pet hayvanlarına bakışı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Anket, Balıkesir, Pet hayvan, Pet hayvan sahipleri, Sosyo-demografik

Evaluation Of Animal Owners' Perspectives To Animals- Balıkesir Province Bandırma District Example

Abstract

In this study, it has been tried to determine the socio-demographic structure of pet owners, their perspectives on pet animals, practices related to feeding, breeding and sheltering in Bandırma District of Balıkesir Province. The research material consisted of the data obtained from the face to face survey study conducted with a total of 704 pet owners, randomly selected, between the ages of 18-70 (average 27.7) living in Bandırma District. Respondents were 58.2% of the female and 41.8% were male. It was determined that 182 (25.9%) of the participants were married and 522 (74.1%) were single. Among the participants, cat owners constituted the highest rate with 37.5%, followed by dogs with 35.5%, birds with 23.7%, fish with 14.2% and other pet owners with 4.8%. In the comparison between the breeds and genders, 46.8% of the dog owners were female and 53.2% were male, and the difference between the gender of the dog owners was statistically significant ($p<0.001$), while the difference between the gender status of the cat, bird and other animal owners was found to be statistically insignificant. As a result, studies on surveys, breeding and feeding on pet animals are less than studies on diseases, and it would be beneficial to carry out similar studies in different cities in order to determine the current situation and some problems. With this study, which was carried out for the first time in Bandırma District, both a contribution to the literature and the view of pet owners towards their pets were tried to be revealed.

Key words: Questionnaire, Balıkesir, pet animal, pet owner opinion, socio-demographic

Giriş

İnsanoğlu hayvanlar ile etkileşime geçtiğinden beri birçok hayvanı evciltmiştir. Günümüzde pet hayvanı olarak yetiştirilen köpek, kedi ilk evciltilen hayvanlar arasında olup bunlara ek olarak birçok kafes kuşu, balık, tavşan, kablumbağa, hampster ve bazı sürüngen hayvanlarda evde bakılan hayvanlar arasında yaygın hale gelmiştir.

Pet hayvanlarının insanlar üzerinde fiziksel ve ruhsal birçok faydası bulunmaktadır. Evcil hayvanların insan sağlığına faydaları terapötik, psikolojik, fizyolojik ve psikososyal olmak üzere dört ana gruba ayrılmaktadır. Hayvan sahibi olmanın stresi azalttığı, tansiyonu ve kolesterolü düşürdüğü, terapötik potansiyeli olduğu, çocukların duygusal gelişimlerine pozitif katkılar sağladığı, çocuklarda öğrenmede doğal motivasyon aracı olduğu, yaşlı sağlığı ve davranışlarında olumlu etkileri olduğu araştırmacılar tarafından bildirilmiştir (Allen ve ark., 2002; Rud JR ve Beck, 2003; Wood ve ark., 2005; Walsh, 2009; Demirağ ve Hintistan, 2009).

İnsanlar üzerindeki olumlu etkilerinden dolayı Dünyada ve Türkiye’de son yıllarda evcil hayvan yetiştiriciliği artmış ve insanlar evlerinde oldukça yaygın bir şekilde pet hayvanı besler hale gelmiştir. Bununla birlikte, hayvan sahiplerinin pet hayvanları ile ilgili ne kadar doğru bilgiye sahip oldukları ve doğru uygulamalar yaptıkları bilinmemektedir (Salgırlı ve ark., 2012; Erten ve ark., 2019).

Bu çalışma Pet hayvanı olarak yetiştirilen hayvanların türü, edinilme şekilleri, besleme şekilleri, sahip-hayvan ilişkisinin ortaya konulması, sahiplerinin sosyodemografik yapısı ve genel pet hayvanlarına bakış açılarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu çalışma Türkiye’nin genel pet hayvanı yetiştiriciliğini temsil etmemekle birlikte çalışmanın yapıldığı yerdeki pet hayvanı sahiplerinin genel bilgi, uygulama ve fikirlerinin tespitini içermektedir.

Materyal ve Metot

Araştırma materyalini Balıkesir Bandırma İlçesinde yaşayan 18-70 yaş arası (ortalama 27.7) rastgele seçilen toplam 704 pet hayvan sahibine yüz yüze yapılan anket çalışmasından elde edilen veriler oluşturmuştur. Anket çalışması 2022 yılı Mart ayı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Toplam popülasyon büyüklüğü kesin olarak belirlenemediği için pet kliniklerine, pet shoplara gelen ve park bahçelerde bulunan hayvan sahipleri arasından tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak

cevaplayıcılar seçilmiştir. Anket sorularının ilk kısmı 17 sorudan oluşmakta ve bu bölümde ankete katılanların sosyo-demografik yapısı ile pet hayvan sahiplerinin pet hayvanı ile ilgili bazı ilişkilerine yönelik sorular yer almaktadır. İkinci kısımda (18 soru) ise pet hayvan sahiplerinin pet hayvan yetiştiriciliğine genel bakışı ile ilgili sorular yöneltilmiş ve cevaplar likert ölçeğine göre hazırlanmıştır. Ankette yer alan sorular hazırlanırken benzer çalışmalarda kullanılan sorulardan da yararlanılmıştır (Erten ve ark., 2019; Stallones ve ark., 2015)

Anket çalışması sonucunda elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri hesaplanmıştır. Gruplar arası karşılaştırmalar için Ki-kare testinden faydalanılmıştır. İstatistik analizler SPSS 23 (SPSS, 2015) paket programında gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Ankete katılan pet hayvanı sahiplerinin sosyo-demografik yapısını ve pet hayvanı ile ilgili bazı ilişkilerini ölçmeye yönelik sorular Çizelge 1’de özetlenmiştir. Elde edilen verilere göre ankete katılım sağlayanların %58.2’sini kadın, %41.8’ini ise erkekler oluşturmuştur. Katılımcıların 182’si (%25.9) evli, 522’sinin ise (%74.1) bekar oldukları ortaya çıkmıştır. Evli olanların %94.5’ini ise çocuklu aileler oluşturmuştur. Ankete katılanların %36.1’i orta öğretim, %34.5’i önlisans ve %21.4’ü ise lisans mezunu olduklarını belirtmişler, orta öğretim mezunlarının birçoğunun da önlisans veya lisansta öğrenci oldukları tespit edilmiş, yine meslek bilgisinde de öğrenciler %34.8 ile en fazla yüzdeye sahip oldukları belirlenmiştir.

Kedi sahipleri %37.5 ile en yüksek oranı oluştururken, bunu sırasıyla %35.5 ile köpek, %23.7 ile kuş, %14.2 ile balık ve %4.8 ile de diğer pet hayvanı sahipleri izlemiş ve birden fazla türe sahip olanların oranı %15.7 olarak bulunmuştur. Diğer pet hayvanları arasında ağırlıklı olarak kablumbağa bakıldığı, bazı sürüngen ve kemirgen türleri ile kerevit, yengeç, salyangoz gibi bazı sucul hayvanların da pet hayvanı olarak sahiplenildikleri tespit edilmiştir.

Pet hayvanı sahiplenme yeri olarak %37.1 ile pet shoplara ilk sırada gelirken, %28.8 ile arkadaş yoluyla sahiplendikleri tespit edilmiştir. Sahiplenme yeri olarak özellikle kedi ve köpekler için, kedilerin %4.9’su barınaktan, %43.6’sı ise sokaktan sahiplenilmiş, köpeklerin ise %10.4’ü barınak, %23.6’sı ise sokaktan sahiplenilmiştir. Sahiplenme nedeni olarak “sevdiğim için” seçeneği %72.6 ile en fazla seçilen şık olmuştur. Çocuğu olanların pet hayvan sahiplenme nedenini “çocuğum için” şikkını seçenler ile diğer seçenekler arasındaki fark istatistiki olarak önemli çıkmıştır ($p < 0.001$).

Çizelge 1. Pet hayvan yetiştiricilerinin sosyodemografik yapısı ve pet hayvanı ile ilgili bazı ilişkilerine yönelik sorular.

Değişkenler		N	%	Değişkenler		N	%						
Cinsiyet	Kadın	410	58.2	Sahiplenme yeri	Barınak	34	4.8						
	Erkek	294	41.8		Sokak	167	23.7						
Medeni durum	Evli	182	25.9		Pet shop	261	37.1						
					Arkadaş	203	28.8						
	Bekar	522	74.1		Yetiştirici	63	8.9						
Çocuk durumu	Var	172	75.6	Sahiplenme nedeni	Yalnızlık/arkadaşlık	51	7.2						
					Sevdiğim için	511	72.6						
	Sokakta gördüm	61	8.7										
	Çocuğum için	38	5.4										
Ev tipi	Daire	552	78.4	Sahiplenme yavru iken mi	Diğer	43	6.1						
					Bahçeli	152	21.6	Evet	583	82.8			
Ev mülkiyeti	Mülk	410	58.2		Hayır	121	17.2						
					Kira	294	41.8	Ne zamandır pet hayvan bakıldığı	0-3 ay	64	9.1		
Eğitim durumu	İlköğretim	34	4.8		3-9 ay	133	18.9						
					Orta öğretim	254	36.1		9-12 ay	105	14.9		
				Önlisans	243	34.5	1-2 yıl		153	21.7			
				Lisans	151	21.4	2-4 yıl		95	13.5			
				Yüksek lisans	19	2.7	4<+	154	21.9				
				Doktora	3	0.4	Besleme/yetiştirm e bilgilerinin nereden edinildiği	Veteriner hekim	255	36.2			
Meslek bilgisi	Esnaf	38	5.4	İnternet	228	32.4							
				Memur	55	7.8		Arkadaş	133	18.9			
								Özel sektör	132	18.8	Diğer	88	12.5
				İşçi	41	5.8	Seyahat sırasında pet hayvanın nereye bırakıldığı				Pet pansiyon	18	2.6
											Emekli	116	16.5
				Öğrenci	245	34.8		Yanımda götürüyorum	253	35.9			
								Çalışmıyor	27	3.8	Diğer	174	24.7
Ev hanımı	50	7.1	Besleme şekli	Hazır ticari mama (kuru/yaş/pelet)	514	73.0							
							Kedi	264	37.5	Kendi hazırlıyor	43	6.1	
Köpek	250	35.5											Hazır ve kendi hazırlıyor
				Kuş	167	23.7	Aylık ortalama masraf (TL)	0-100 TL	195	27.7			
Balık	100	14.2						101-200 TL	158	22.4			
				Diğer	34	4.8		201-300 TL	144	20.5			
İlk pet hayvanı sahiplik durumu	Evet	227						32.2	301-500 TL	121	17.2		
			Hayır						477	67.8	501-700 TL	43	6.1
Sahip olunan pet hayvan	Kedi	264	37.5	Hayır	477	67.8		701<+	43	6.1			
								Köpek	250	35.5	Evet	227	32.2

Yetiştirilen hayvan türü ile cinsiyetler arası karşılaştırmada, köpek sahiplerinin %46.8'i kadın,

%53.2'si erkek olarak bulunmuş ve köpek sahiplerinin cinsiyetleri arasındaki fark istatistiki

olarak önemli ($p<0.001$) bulunmuşken, kedi, kuş ve diğer hayvan sahiplerinin cinsiyet durumları arasındaki fark istatistiki olarak önemsiz bulunmuştur.

Kedi sahiplerinin %20.8'i evli iken, %79.2'si bekar olarak bulunmuştur. Kuş sahiplerinin ise %32.3'ü evli iken %67.7'si ise bekar olarak tespit edilmiştir. Hem kedi hem de kuş sahiplerinin medeni durumları arasındaki fark istatistiki olarak önemli bulunmuştur ($p<0.05$).

Köpek sahiplerinin %66.4'ünün daire tipi, %33.6'sının ise bahçeli evde yaşadıkları tespit edilmiştir. Köpek sahiplerinin ev tipleri arasındaki fark istatistiki olarak önemli ($p<0.001$) bulunurken, diğer türler arasındaki fark istatistiki olarak önemsiz bulunmuştur.

Anketin ikinci bölümünde ise, pet hayvanı yetiştiriciliğine genel bakış açılarının tespit edilebilmesi için beşli likert ölçeğine göre hazırlanmış sorular sorulmuştur. Pet hayvan sahiplerinin pet hayvan yetiştiriciliğine genel bakışı ile ilgili sorular Çizelge 2'de verilmiştir.

Ankete katılan pet hayvan sahiplerinin "Pet hayvan sahipleri pet yetiştiriciliği hakkında yeterli bilgiye sahiptirler" sorusuna %8.0 "Kesinlikle Katılıyorum" %37.2 "Katılıyorum" derken, "Katılmıyorum" cevabını verenlerin oranı ise %23.6 olarak bulunmuştur. "Pet hayvanlarına ayırdığım bütçe ihtiyaçlarını karşılar düzeydedir." sorusuna pet hayvan sahiplerinin %34.7 "Kesinlikle Katılıyorum" %51.1 "Katılıyorum" %6.1 "Kararsızım" %2.6 "Katılmıyorum" %1.6 "Kesinlikle Katılmıyorum" cevabını vermişlerdir. "Pet hayvan sahipleri hayvan refahı açısından yeterli bilgiye sahiptir." sorusuna pet hayvan sahiplerinin %42.6'sı "Katılıyorum" %10.8 "Katılmıyorum" %2.8 "Kesinlikle Katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

Bulgular ve Tartışma

Ankete katılanların medeni durumlarından evli olanların oranı, benzer çalışmalar ile karşılaştırıldığında tespit edilen (%25.9) değer düşük çıkmıştır (Oğrak ve ark.,2014; Stallones ve ark., 2015; Erten ve ark., 2019). Bu farklılığın, ekonomik durum, bölgeler arasındaki sosyal faaliyetler, medeni durum tercihi gibi konulardan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Katılımcıların mezuniyet durumları en yüksek orandan düşüğe doğru ortaöğretim, önlisans ve lisans şeklinde sıralanırken, Demir ve Uğurlu Koç (2014) ile Erten ve ark. (2019)'ın yapmış oldukları çalışmalarla benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Çalışmada katılımcıların meslek grupları incelendiğinde öğrenciler ön plana çıkmıştır, yapılan benzer çalışmalarla karşılaştırıldığında öne çıkan meslek grupları arasında sırasıyla memur ve özel sektör önde gelmekle birlikte, öğrenciler ikinci

sırada gelmiştir (Demir ve Uğurlu Koç, 2014; Erten ve ark., 2019).

Pet hayvanı sahiplenme yeri olarak ilk sırayı pet shoplar oluşturmakta ve benzer çalışmalarda da aynı sonuçlara ulaşılmıştır (Erten ve ark., 2019). Yapılan çalışmada pet shoplardan hayvan sahiplenmenin yüksek oranda çıkmasının nedeni olarak farklı türlerinde (balık, kablumbağa vs) sahiplenilmesi olduğu söylenebilir. Kedi ve köpeklerin düşük bir oranda barınaklardan sahiplenilmesi dikkat çekmektedir. Özellikle köpek sahiplenme noktasında küçük ırk ve cins hayvanların tercih edilmesi, pet shopları biraz daha ön plana çıkarmaktadır. Toplumumuzda barınaktan hayvan sahiplenme bilincinin artırılma ile ilgili çalışmaların yapılması uygun olacaktır.

Katılımcıların seyahat sırasında pet hayvanlarını nereye bıraktıkları sorulduğunda "arkadaş" ve "yanımda götürüyorum" yanıtları yüksek çıkmıştır. Ulaşılan sonuç benzer çalışmalarla paralel çıkmıştır (Erten ve ark., 2019; Sarıal Kubilay, 2019). "Pet pansiyona bırakıyorum" cevabı %2.6 ile en düşük çıkmıştır. Bu da araştırmanın yapıldığı Bandırma İlçesinde pet pansiyonların azlığı ve insanların pansiyonlara olan güven duygusunun tam oluşmamasından kaynaklandığından ileri gelmektedir. Türkiye'de pet hayvan kabul eden 470 işletme/tesis bulunmakta ve bu sayı diğer ülkelerle karşılaştırıldığında çok düşük kalmaktadır (Anonim, 2021a, Anonim, 2021b). Bu noktada pet pansiyonların önemi ortaya çıkmaktadır.

Besleme/yetiştirme bilgilerinin nereden edinildiği sorusuna sırasıyla %36.2 ile veteriner hekim ve %32.4 ile internet cevabı verilmiştir. Günümüzde internet kullanımının artması ve insanların bilgiye ulaşmadaki kolaylığı ile pet hayvan sahiplerinin besleme ve yetiştirme bilgilerinin internet üzerinden edinmelerine yol açmıştır.

Anketin ikinci kısmında pet hayvan sahiplerinin pet hayvan yetiştiriciliğine yaklaşımını değerlendiren sorulara verdikleri cevaplar ile hayvan ve sahibi arasındaki sevgi, sorumluluk, yetiştirme, besleme, zaman ayırma gibi temel gereksinimlerini karşılama konusundaki tutumları belirlenmeye çalışılmıştır.

Ankete katılanların "Pet hayvanlarının park ve bahçelerde çevre kirliliğine", "apartmanlarda ise gürültü kirliliğine sebep olur" sorularına verdikleri cevaplar incelendiğinde genel olarak katılmıyorum cevabı verenlerin yüzdesi dikkat çekecek kadar fazladır. Bunun sebebinin pet hayvan yetiştiricilerinin çevreye ve kişilik haklarına karşı gösterdiği saygı içeren tutum ve davranışlar olduğu düşünülmektedir.

Çizelge 2. Pet hayvan sahiplerinin pet hayvan yetiştiriciliğine genel bakışı ile ilgili sorular.

Ölçek soruları	Kesinlikle katılıyorum		Katılıyorum		Kararsızım		Katılmıyorum		Kesinlikle katılmıyorum	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
Pet hayvanına sahip olmak ihtiyaçtır.	156	22.2	228	32.4	129	18.3	146	20.7	45	6.4
Pet hayvan sahipleri pet yetiştiriciliği hakkında yeterli bilgiye sahiptirler.	56	8.0	262	37.2	188	26.7	166	23.6	32	4.5
Pet hayvanlarla ilgili TV, radyo, internet, sosyal medya bilgileri faydalıdır.	150	21.3	365	51.8	119	16.9	51	7.2	19	2.7
Pet hayvanlara karşı toplumun ilgisi yeterlidir.	44	6.3	178	25.3	168	23.9	207	29.4	107	15.2
Pet hayvanıma ayırdığım bütçe, ihtiyaçlarını karşılar düzeydedir.	244	34.7	388	55.1	43	6.1	18	2.6	11	1.6
Pet hayvanı bakabilmek için belli bir gelir seviyesinde olmak gerekir.	206	29.3	305	43.3	80	11.4	88	12.5	25	3.6
Pet hayvanları için yeterli pet pansiyon bulunmaktadır.	33	4.7	114	16.2	230	32.7	183	26.0	144	20.5
Pet hayvanım için yaşadığım yerde veterinerlik hizmetleri yeterlidir.	155	22.0	353	50.1	118	16.8	53	7.5	25	3.6
Pet yetiştiricileri acil durumda ilk müdahale yapacak kadar bilgi sahibi olmalıdır.	359	51.0	278	39.5	22	3.1	23	3.3	22	3.1
Pet hayvanları park ve bahçelerde çevre kirliliğine neden olur.	21	3.0	56	8.0	64	9.1	239	33.9	324	46.0
Pet hayvanım apartman-site sakinlerini rahatsız eder.	18	2.6	57	8.1	68	9.7	228	32.4	333	47.3
Pet hayvanlarla ilgilenmek sosyal çevre ve faaliyetlerini artırır.	230	32.7	363	51.6	64	9.1	34	4.8	13	1.8
Pet hayvan beslemek bazı sosyal aktiviteleri kısıtlar.	33	4.7	150	21.3	141	20.0	220	31.3	160	22.7
Pet hayvanlarımızın bakımı yaşam standartlarımızla doğrudan orantılıdır	168	23.9	407	57.8	89	12.6	35	5.0	5	0.7
Pet hayvanı sahipleri Hayvan Refahı açısından yeterli bilgiye sahiptir	88	12.5	300	42.6	220	31.3	76	10.8	20	2.8
Pet hayvanlarına karşı sevgi ve sorumluluk ilkökul döneminde kazandırılmalıdır	440	62.5	201	28.6	26	3.7	25	3.6	12	1.7
Pet hayvanımla onun ihtiyaçları doğrultusunda yeterli vakit geçiriyorum.(Bakım besleme oyun)	352	50.0	305	43.3	31	4.4	12	1.7	4	0.6
Pet hayvanları, sahiplerinin fiziksel ve zihinsel olarak kendilerini iyi hissetmelerini sağlar.	481	68.3	207	29.4	11	1.6	3	0.4	2	0.3

Pet hayvan sahiplerinin “Pet hayvanı yetiştiriciliği hakkında yeterli bilgiye sahiptir.” sorusuna genel olarak olumlu cevap vermeleri besleme/yetiştirme bilgilerinin veteriner hekim, internetten edinildiği ve bilinçli bir şekilde yetiştiricilik yapıldığını destekler niteliktedir.

Ankete katılanlara “Pet hayvanları için yeterli pansiyon bulunmaktadır.” Sorusuna kararsızım ve katılmıyorum yanıtlarının yüksek çıkması katılımcıların seyahat sırasında pet hayvanlarını arkadaşına bıraktıklarını ve yanında götürdüklerini destekler nitelikte olup ilçede pet pansiyon sayısının yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır.

Katılımcılara “Pet hayvana sahip olmak fiziksel ve zihinsel olarak kendilerini iyi hissetmelerine katkıda bulunmaktadır” sorusu yöneltilmiş ve kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevapları toplamda %97.7 oranda yüksek bir seviyede çıkmıştır. Benzer çalışmalarla karşılaştırıldığında bu oranla benzer sonuçlara ulaşılmıştır (Stallones ve ark., 2015). Yine pet hayvanı sahibi olanlar ve olmayanlar ile ilgili fiziksel aktivitenin karşılaştırıldığı çalışmalarda, özellikle kedi ve köpek sahiplerinin, hayvanlarının ihtiyaçlarını (oyun, gezdirmek, besleme vb.) gidermek amacıyla daha aktif bir yaşama sahip olduklarını tespit edilmiştir (Parslow ve Jorm, 2003; Brown ve Rhodes, 2006).

Pet hayvanı yetiştirmenin insanlar üzerindeki fiziksel ve zihinsel olumlu yönleri, çocuk gelişimine pozitif katkıları, rehber köpekler gibi insanlığa faydalı işlerde kullanılmasıyla insanların pet hayvan sahibi olma isteği artmıştır. Pet hayvan sahipliğinin artması ile bu sektörün ileri yıllarda daha önemli hale geleceği söylenebilir. Bundan dolayı pet hayvan yetiştiriciliğinin mevcut durum tespitinin yapılması, sorunların tespit edilmesi gerekmekte ve başka şehirleride içeren daha geniş araştırmaların yapılması uygun olacaktır. Pet hayvanları ile ilgili anket, yetiştirme ve besleme ile ilgili çalışmalar, hastalıklar ile ilgili yapılan çalışmalara oranla daha azdır. Bandırma ilçesinde ilk defa yapılan bu çalışma ile hem pet hayvan sahiplerinin pet hayvanlarına bakışı ortaya konulmaya çalışılmış hem de çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Makale yazarları aralarında herhangi bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyan Özeti: Yazarlar makaleye eşit oranda katkı sağlamış olduklarını beyan ederler.

Kaynaklar

- Allen, K., Blascovich, J. ve Mendes, B. 2002. Cardiovascular reactivity and the presence of pets, friends and spouses. the truth about cats and dogs. *Psychosomatic medicine*, 64, 727-739.
- Anonim, 2021 a., https://www.booking.com/pets/index.tr.html?fbclid=IwAR10-dFWuLz5V2mA5ALY8hs3JQFe6TH3dMwB8iiwuGfYY3ASGT-m-l1c_2E. Erişim tarihi: 12.12.2021.
- Anonim, 2021 b., <https://www.patilioteller.com/Hotellist.aspx?uncertdate=1> Erişim tarihi: 12.12.2021.
- Anthony, G. Rud J.R. ve Alan, M. Beck. 2003. Companion animals in Indiana elementary schools. *Anthrozoös*, 16:3, 241-251, DOI: 10.2752/089279303786992134
- Brown, S. G. ve Rhodes, R. E. 2006. Relationships Among Dog Ownership and Leisure-Time Walking in Western Canadian Adults. *American Journal of Preventive Medicine*. 30 (2): 131-136.
- Demir, P., Uğurlu, Koç, A., 2014. Pet Hayvanı (Kedi-Köpek) Sahiplerinin Veteriner Kliniklerine İlişkin Beklentileri. *İstanbul Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*. 40 (2): 168-175.
- Demirağ, H. ve Hintistan, S., 2009. Yaşlı sağlığında pet terapi (hayvan destekli tedavi) uygulamalarının literatür eşliğinde incelenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*. 22 (3): 217-224.
- Erten, Ö., Öztürk, Y., Yılmaz, O. 2019. Türkiye’de pet hayvan sahiplerinin sosyo-demografik yapıları ve pet hayvancılığına bakışları; Alanya-Mardin örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*. 4 (2): 76-83.
- Sarıal Kubilay, G.S. 2019. Pet hayvanı sahiplerinin hayvan refahına ilişkin algı ve tutumu üzerine bir araştırma. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Basılmış Yüksek Lisans Tezi*.
- Salgırlı, Y., Emre, B., Besgül, K., Öztürk, H., Sagmanlıgil, V. 2012. Köpek sahiplerinin köpeklerine yaklaşımlarının değerlendirilmesi üzerine bir pilot çalışma. *Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi*. 59:11-15.
- SPSS. 2015. IBM Corp. IBM SPSS Statistics for Windows, version 23.0. Armonk, NY: IBM Corp.
- Stallones, L., Johnson, T.P., Garrity, T.F., Marx, M.B. 2015. Quality of attachment to companion animals among U.S. adults 21 to 64 years of age, *Anthrozoös*. 3 (3): 171-176

- Oğrak, Y. S., Türkmen, A., Yılmaz, C. 2014. Sivas ilinde pet hayvanları yetiştiriciliği eğiliminin araştırılması. *Türk Tarım-Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi*. 2 (4):171-174.
- Parslow, R. A. ve Jorm, A. F. 2003. Pet ownership and risk factors for cardiovascular disease: another look. *The Medical Journal of Australia* 179 (9): 466-468.
- Walsh, F. 2009. Human-animal bonds I: The relational significance of companion animals. *Family Process*. 48 (4): 462-480.
- Wood, L., Giles-Corti, B., Bulsara, M. The pet connection: Pets as a conduit for social capital. *Social Science & Medicine*. 61:1159-1173.